

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
1.Bf.264/2014/34.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2015. év április hó 2. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A rablás büntette és más bűncselekmény miatt a vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 5.B.1219/2011/120. számú ítéletét az I. r. és a II. r. vádlottal szemben megváltoztatja.

Az I. r. vádlott fegyházbüntetését és a közügyektől eltiltás mértékét egyaránt 8 (nyolc) évre súlyosítja.

Megállapítja, hogy az I. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A II. r. vádlott szabadságvesztés büntetését és a közügyektől eltiltás mértékét egyaránt 7 (hét) évre súlyosítja.

Az ítélet bevezető részében a 2013. november 5-i tárgyalási határnapot is feltünteti.

Megállapítja, hogy az I. r. vádlott lakcíme: ----.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. r. és a II. r. vádlottakkal szemben helybenhagyja.

Az I. r. és a II. r. vádlott esetében az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámítja.

A másodfokú eljárásban felmerült 62.925 (hatvankettőezer-kilencszázhuszonöt) forint bűnügyi költséget a II. r. vádlott köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék 5.B.1219/2011/20. számú, 2014. május 6. napján kihirdetett ítéletével az I. rendű vádlottat az 1978. évi IV. törvény 321. § (1), (4) bekezdés a) pontja szerinti bűnsegédként elkövetett rablás büntette és a 175. § (1), (3) bekezdés c) pontja szerinti bűnsegédként elkövetett személyi szabadság megsértése büntette miatt - halmazati büntetésül - mint többszörös visszaesőt, 6 év fegyházbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A II. rendű vádlottat a 2012. évi C. törvény 365. § (1), (3) bekezdés a) és c) pontja szerinti társtettesként elkövetett rablás büntette és a 194. § (1), (2) bekezdés c) pontja szerinti társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértése büntette miatt - halmazati büntetésül - 6 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy e vádlott a büntetés 2/3-ad részének kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

Az elsőfokú bíróság az ítéletben rendelkezett még a bűnjelekről, az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról a kiszabott büntetésbe, és a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú ítélet kihirdetésekor az ügyész három nap gondolkodási időt tartott fenn, majd ezen belül joghatályos fellebbezést jelentett be mindkét vádlott terhére a kiszabott büntetés súlyosítása végett.

Az I. rendű vádlott felmentés, a védője hasonlóan felmentés, de másodlagosan eltérő jogi minősítés végett fellebbezett. A II. rendű vádlott és védője a kiszabott büntetés enyhítése érdekében élt perorvoslással.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.618/2014/2. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, és kifejtette, hogy az eljárási hibáktól mentes bizonyítási eljárás alapján az elsőfokú bíróság - két kisebb kiegészítést igénylő hiányosság mellett - helytálló tényállást állapított meg, amelyből okszerűen következett a vádlottak bűnösségére és törvényes a bűncselekmények jogi minősítése is. Ellenben tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a törvényi minimum közelében állapította meg a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés mértékét, mert az nem szolgálja megfelelően a büntetési célokat. Mindezekre figyelemmel mindkét vádlottal szemben a kiszabott fő- és mellékbüntetés súlyosítását, egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. A Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén nem képviseltette magát.

Az I. rendű vádlott védője írásban is benyújtotta a fellebbezésének indokolását, amelyben a II. rendű vádlott első nyomozati és védencét terhelő vallomásának kirekesztését indítványozta, mivel a védő értesítése nem volt igazolható. Kifejtette, hogy a II. rendű vádlott miért nem szavahihető, valamint taglalta a sértett vallomásának ellentmondásait. Elemezte a tényállás egyes megállapításait, amelyek álláspontja szerint a bizonyítékok helytelen értékelésén alapulnak.

A II. rendű vádlott az eljárásban több beadványt is benyújtott, a másodfokú bírósághoz érkezett észrevételeiben vitatta az elsőfokú ítélet megalapozottságát, az elsőfokú bíróság elfogultságára hivatkozott, hangsúlyozta, hogy „elállt” a bűncselekmény elkövetésétől és szándékosan kötözte meg a sértettet úgy, hogy képes legyen kiszabadulni. Továbbra is hangsúlyozta, hogy gyógyszerek hatása alatt hallgatták ki és, hogy ő „hiúsította meg a bűncselekményt”.

A Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén az I. rendű vádlott védője az írásbelivel egyezően fejtette ki védőbeszédét. Elsődlegesen védence felmentését, másodlagosan az elsőfokú ítélet megalapozatlanság miatti hatályon kívül helyezését indítványozta.

A II. rendű vádlott védője nem vitatta a védence terhére rótt személyi szabadság megsértésével kapcsolatos bűncselekmény elkövetését, mivel védence ezt beismerte. A rablás tekintetében azonban felmentést, másodlagosan eltérő jogi minősítés, kifosztás megállapítását és a büntetés enyhítését indítványozta. Kifejtette, hogy a rablás csak az eredeti terv szerint lett volna megállapítható, vitatta a csoportos elkövetés és a szándékegység megállapíthatóságát. A büntetés

enyhítésére vonatkozó indítványát az időmúlással, védence beismerő vallomásával, személyiségzavarával, és az elkövetésben való kisebb szerepével indokolta.

Az I. rendű vádlott az utolsó szó jogán felmentését kérte és arra hivatkozott, hogy a II. rendű vádlott a haragosa, de másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését is kérte. A II. rendű vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy bár haragban van az I. rendű vádlottal, a valóságot állítja, és fenntartotta, hogy ki kívánta magát vonni az elkövetésből.

A fellebbezések közül az ügyészé alapos volt.

A Fővárosi Ítéltábla a kétirányú perorvoslatok alapján eljárva az elsőfokú ítéletet és a megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése szerint teljes körben felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat alapvetően betartva folytatta le az alapos és részletes bizonyítási eljárást. Ugyanakkor ki kellett rekeszteni a bizonyítékok köréből a II. rendű vádlott első nyomozati meghallgatásán tett vallomását, mivel a védő kirendelésére és értesítésére vonatkozó szabályok csorbát szenvedtek: az iratokból igazolható formában nem állapítható meg, hogy a védő megidézése a megfelelő időben megtörtént. Ennél fogva a kirendelt védő nem gyakorolhatta az eljárási törvényben foglalt jogait és nem tudott a terhelt meghallgatásán részt venni. Ezt a mulasztást nem pótolja a jegyzőkönyvbe foglalt olyan tartalmú terhelti nyilatkozat, hogy a gyanúsított nem ragaszkodik a védője jelenlétéhez, a távollétében is részletes vallomást kíván tenni.

Az elsőfokú bíróság is észlelte a védő kirendelésével és értesítésével kapcsolatos hiányosságot, de tévedett, amikor szemben az Alkotmánybíróság 8/2013. (III. 1.) határozatának tartalmával ezt mégis elfogadta, és bizonyítási menetében felhasználta. E körben helyes és alapos a védelem hivatkozása, a nem igazolható védői értesítés mellett megtett vallomást ki kellett rekeszteni a bizonyítékok sorából.

Ellenben ez a körülmény nem érintette és nem befolyásolta az ítélet megalapozottságát. A II. rendű vádlott azonos tartalmú vallomást tett végig az eljárás során. A nyomozás során az II. rendű vádlott - immáron a védők jelenlétében - fenntartotta és a szembesítésen a szemébe mondta az I. rendű vádlottnak a terhelő előadását, és a bírósági szakban is hasonló tartalommal nyilatkozott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a további már törvényesen beszerzett bizonyítékokat irathűen felsorolta, értékelési, majd mérlegelési körébe vonta.

A II. rendű vádlott beismerő vallomást tett, mindössze saját szerepét igyekezett szépíteni és kedvezőbb színben feltüntetni. Az I. rendű vádlott tagadó vallomásában arra hivatkozott, hogy maga is áldozata, sértettje volt a bűncselekménynek. A II. rendű vádlott az I. rendű vádlottat terhelő előadásával összhangban állt a sértett vallomása, és bár a védelem ezt igyekezett vitatni, azt számos egyéb körülmény is alátámasztotta. A sértett elkövetéskori pillanatnyi állapotára objektív adatok álltak rendelkezésre, ezért ténszerűen lehetett rögzíteni, hogy a bűncselekmény elkövetésekor elszenvedett bántalmazás eredményeként agyrázkódást szenvedett, amely megmagyarázza a kisebb eltérést vagy bizonytalan előadását, amellet, hogy a fő és releváns vonalaiban az ügy lényegét illetően következetes és ellentmondásoktól mentes az előadása. A sértettel a bűncselekmény elszenvedése után először találkozó és segítséget nyújtó tanúk is arról számoltak be, hogy a sértett sokkos állapotban volt, amelyre magyarázat a bántalmazása, és vele szemben a sokkoló alkalmazása. Ilyen körülmények mellett a tőle elvárható formában a valósághű vallomás

megtételének minden tekintetben eleget tett. A tanúk vallomásának szó szerinti egyezése soha nem várható el, sőt meg kell jegyezni, hogy a tanúk szó szerint egyező teljes vallomása az ügyekben általában inkább utal összebeszélésre, mint valóságghű előadásra.

Az eljárás során felderített egyes bizonyítékokat soha nem a bizonyítási láncolatból kiragadva, hanem mindig egységesen és összhatásukban kell elemezni és értékelni, ahogy azt az elsőfokú bíróság helyesen és törvényesen elvégezte. Ezért a védelem indokai és érvei felülmérlegelést szorgalmaztak, amely a helyes, törvényes és logikus mérlegelés mellett a felülmérlegelés tilalma miatt nem vezethettek eredményre.

Az I. rendű vádlott esetében a cselekvősege megállapításához nemcsak a II. rendű vádlott terhelő vallomása állt rendelkezésre, hanem a mobil telefon híváslistája, és a tartózkodási helyére utaló cellainformációk is, amelyek minden tekintetben megerősítették a II. rendű vádlott előadását, és a szavahihetőségét e tekintetben. A sértett szabadulása után az I. r. vádlott telefonja azonos és együttes mozgást mutatott a többi telefonnal, továbbá az I. rendű vádlott is tevékenyen eljár az értékek megszerzése érdekében. Az I. rendű vádlott felelősségének megállapításához szükséges bizonyítékok rendelkezésre álltak, és az elsőfokú bíróság megfelelő értékelést és kellő indokolást adott erről az ítéletében.

A II. rendű vádlott esetében sem jöhetett szóba, hogy ő meg akarta hiúsítani a bűncselekményt, mivel abban tevékenyen részt vett, ahogy azt az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása tartalmazza. A másodfokú bíróság a II. rendű vádlott bűncselekménytől elállására vonatkozó védekezés kapcsán annyit jegyez meg, feltéve, de meg nem engedve, hogy szándékosan idézte elő a sértett kiszabadulását, akkor szándékosan tette volna ki saját magát a gyorsabb lelepleződésnek, mint ahogy az a végén valóban be is következett.

Az iratokból kitűnően a vádlottak további terve az volt, hogy az I. rendű vádlott - aki másodikként került volna a híd alatt sértett megtevesztése részeként elhelyezésre - rezgő mobil értesítést kapott volna arról, hogy mikor következik be a pillanat amikor - ő valóban szándékosan kapott volna oldható kötést - kiszabadítja magát majd a sértettet, és együtt távoznak. Erre azonban a sértett ügyessége és kapcsolódó menekülése miatt már nem került sor.

Az elsőfokú bíróság figyelemmel volt a II. rendű vádlott védekezésében hivatkozott gyógyszereszedési szokásaira, és a szakértők a tárgyaláson határozottan nyilatkoztak arra is, hogy a vádlott a Rivotril nevű gyógyszer beszedése ellenére határozottan emlékezne a tetteire, ahogy ténylegesen emlékszik is. Ennek megfelelően a bíróság beszerezte a védekezés cáfolásához szükséges bizonyítékot és azokat körültekintően értékelte. Foglalkozott továbbmenően a terhelt személyiségzavarával és mindezeokről irathűen számot adott, majd megfelelően értékelte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében foglalt tényállása megalapozott, az csak kisebb hiányosságokban szenved, amelyet a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alábbiak szerint kiegészít:

1/

Az I. r. vádlottat a Pesti Központi Kerületi Bíróság, mint fiatalkorúak bírósága 2011. február 8. napján jogerős 4.Fk.30.851/2000/23. számú ítéletével az 1999. július 28. napján elkövetett lopás büntette és más bűncselekmények miatt 11 hónap fiatalkorúak fogházára ítélte, amelyből feltételes

kedvezményrel szabadult 2001. július 5. napján. Büntetését 2001. július 20. napján kell kitöltöttnek tekinteni.

Ezt az elítélést a vádlott erkölcsi bizonyítványa már nem tartalmazza, de a Fővárosi Ítéltábla beszerezte a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 4.B.1346/2005/83. számú ítéletét, és a másodfokon eljáró Debreceni Ítéltábla Bf.II.118/2008/16. számú határozatát, mert ebből megállapítható volt a korábbi végrehajtandó szabadságvesztésre való elítélés, mivel a felülbírált ítéletből nem volt megállapítható a vádlott többszörös visszaesői minőségének törvényes alapja.

A fenti kiegészítés mellett már megalapozott a Fővárosi Törvényszék rendelkezése, miszerint a vádlottat, mint többszörös visszaesőt ítélte el, és amelynek komoly jelentősége van, így például az elsőfokú bíróság erre figyelemmel döntött az alkalmazandó anyagi jogi szabályokról.

2/

Az elsőfokú ítélet 4. oldalán a 4. pont alatt felsorolt és az I. rendű vádlott előéletét rögzítő büntetés elkövetési ideje: 2006. december 1. és 2007. március 7. napja.

3/

Az elsőfokú ítélet 5. oldalán a 2. pont alatt feltüntetett büntetést a II. r. vádlott tekintetében a 2006. március 29. napján elkövetett bűncselekményért szabta ki a bíróság.

A 2. és 3. pont alatti kiegészítés azért vált szükségessé, mert ennek alapján lehet azt megállapítani, hogy mindkét vádlott a jelen eljárás tárgyát képező bűncselekményt más büntetőeljárás hatálya alatt követte el.

4/

Az elsőfokú ítélet történeti tényállásából teljes körben mellőzi a másodfokú bíróság a tanú nevét, azt a vádlottak harmadik társakénti szófordulattal helyettesíti.

Ennek indoka az volt, hogy a váddal és a lefolytatott eljárással nem érintett személyt nem lehet elkövetőként kezelni és nem lehet a bűnösségét sem megállapítani.

5/

Az előző pontban írt változtatáshoz kapcsolódva az elsőfokú ítéletet ki kellett azzal is egészíteni, hogy a tanú körözését 2010. augusztus 7. napján rendelték el, majd 2010. október 15. napján európai és nemzetközi elfogató parancs is kibocsátásra került.

6/

Az elsőfokú ítélet 7. oldalának 7. bekezdésében a kárra való utalást mellőzi az ítéltábla, mivel az helyesen elkövetési érték a vonatkozó törvényi tényállás szóhasználatnak megfelelően.

A fentiek szerint kiegészített és pontosított tényállás már minden tekintetben hiánytalan és mentes a megalapozatlansági hibáktól, ezért az a másodfokú eljárásban is irányadó volt és a felülbírálat

alapját képezte. A védők hivatkozása a már fentebb is említett felülmérlegelésre irányult, ezért nem foghatott helyt.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére és törvényes a bűncselekmények jogi minősítése és az alkalmazott anyagi jogi szabályok megválasztása is.

Az I. rendű vádlott esetében a többszörös visszaesői minősége miatt az új törvény szabályai szigorúbb elbírálást, magasabb büntetési tételt jelentettek volna (az új törvény szerint 22 és fél évi szabadságvesztést, az elkövetés idején hatályos 20 évvel szemben), ezért helyes a főszabály szerint irányadó és az elkövetés idején hatályos büntető törvény alkalmazása. Ugyanakkor elkerülte az elsőfokú bíróság figyelmét, hogy az I. rendű vádlott mindkét törvény alapján kizárt a feltételes szabadság kedvezményéből, és nem (csak) az új törvény többszörös visszaesőkre vonatkozó szabálya alapján (amely egyébként megalapozta a Btk. 2. § főszabályának érvényesítését), hanem azért, mert a korábbi jogerős elítélése után, de annak végrehajtása megkezdése előtt követte el az újabb bűncselekményt. Az I. r. vádlottat 2008. április 28-án jogerősen végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte a bíróság, majd 2009. október 9-én elkövette a jelen ítélettel felülbírált bűncselekményeket és csak azt követően - 2010. augusztus 29. napján kezdte el tölteni a jogerős szabadságvesztés büntetést. E szabály pedig már az elkövetés idején is hatályos volt, és nem is változott. Ezért az I. r. vádlottat a Btk. 47. § (4) bekezdés a) pontja alapján ki kellett zárni a feltételes szabadság kedvezményéből.

A II. r. vádlott esetében is helyesen értékelte az elsőfokú bíróság, hogy az ő tekintetében pedig az új 2012. évi C. törvényt kell alkalmazni, mert vele szemben a büntetés felső határa kedvezőbb a régi törvényhez képest, és a feltételes szabadságra vonatkozó megváltozott szabályok, annak 2/3-os mértéke is előnyös a vádlottra. Ennek érveit helyesen kifejtette az elsőfokú bíróság.

A vádlottak terhére rótt bűncselekmények jogi minősítése és annak indokolása is helytálló és teljes, kiegészítése és megisméltése a másodfokú határozatban szükségtelen.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó enyhítő és súlyosító tényezőket feltárta, azt kisebb körben a másodfokú bíróság kiegészíti.

Az I. rendű vádlott esetében további súlyosító körülmény a csoportos elkövetés, mivel a felrótt bűncselekménynek ez nem volt minősítő körülménye. Mindkét vádlott esetében súlyosít az elkövetett bűncselekmény szervezetsége. Mindkét vádlott más büntetőeljárás hatálya alatt állva követte el az újabb bűncselekményt, a II. rendű vádlott továbbmenően felfüggesztett szabadságvesztés hatálya alatt is állt.

Összességében értékelve a felrótt bűncselekmények tárgyi súlyát, a vádlottak személyi társadalomra veszélyességét, a kiszabható és irányadó büntetési mértéket mindkét vádlott esetében enyhe az elsőfokú bíróság által alkalmazott büntetés mértéke, annak súlyosítása indokolt volt.

Ugyanakkor a másodfokú bíróság tekintettel volt az időmúlásra a bűncselekmény elkövetése, de az elsőfokú ítélet kihirdetése óta is eltelt időre, ezért a büntetés mértékét mindkét vádlottal szemben erre is figyelemmel kisebb mértékben emelte fel. A két vádlott esetében sérelmet szenvedtek az ítélet belső arányai, mivel az I. rendű vádlott tippadó is volt (az elsőfokú bíróság helyesen kifejtette, hogy a felbujtást miért nem lehetett megállapítani) és többszörös visszaesőként kellett vele szemben a büntetést kiszabni. Mindezt figyelembe véve állapította meg az ítélőtábla a rendelkező részben

írtak szerint felemelt mértékű és immár tetтарыыos бунтетések tartamát. A főбунтетés mellett a mellékбунтетés mértékének emelése sem volt mellőzhető.

Az elsőfokú ítélet bevezető részét egy további tárgyalási hatánapra való utalással is ki kellett egészíteni és az I. rendű vádlott állandó bejelentett lakcíme is megváltozott, amelyet rögzített az ítéletábla.

Az ítélet járulékos kérdéseiben helyes volt az elsőfokú bíróság döntése.

Az elsőfokú ítélet megváltoztatása a Be. 372. § (1) bekezdésén, míg a törvényes rendelkezések helybenhagyása a 371. §-án alapulnak.

A másodfokú bíróság mindkét vádlott esetében rendelkezett az előzetes letartóztatás továbbmenő beszámításáról a kiszabott főбунтетésbe és a másodfokú eljárásban felmerült бунügyi költség viseléséről (Be. 381. § (1) bekezdés).

A másodfokú ítélet ellen a fellebbezés további lehetőségét a Be. 386. § (1) bekezdése kizárja.

Budapest, 2015. év április hó 2. napján

. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mató Ágnes s.k.
előadó bíró

Dr. Vincze Piroska s.k.
bíró

A Fővárosi Төрvényсзék 5.B.1219/2011/120. számú ítélete a Fővárosi Ítéletábla 1.Bf.264/2014/34. számú ítéletében foglalt változások mellett az I. rendű és a II. rendű vádlottal szemben jogerős és végrehajható.

Budapest, 2015. év április hó 2. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke